RAADSINFORMATIEBRIEF

VAN HET COLLEGE VAN B&W
VOOR de gemeenteraad
CC
DATUM 12 september 2023
ONDERWERP Brede SPUK

Beste meneer, mevrouw,

De Brede Regeling SPUK is een nieuwe gebundelde subsidieregeling van de Rijksoverheid. Vanaf 2023 zijn meerdere verschillende bestaande regelingen met elkaar gebundeld, denk hierbij aan de Combinatiefuncties, Sportakkoord en Kansrijke Start, aangevuld met nieuwe regelingen. De regeling kent 15 uitkeringen die, na het college besluit van 28 maart, voor de Krimpenerwaard zijn aangevraagd.

Vanaf 2024 moeten de aanvragen van de Brede Regeling onderbouwd worden met een Integraal Plan van Aanpak en het lokale Sportakkoord 2.0. Doel van de bundeling van deze uitkeringen is een meer integrale aanpak op deze onderwerpen.

Ook de Krimpenerwaard heeft voor de periode van 2024 tot en met 2026 een integraal plan van aanpak opgesteld, welke wij 5 september hebben vastgesteld. Het Plan van Aanpak Brede Regeling Krimpenerwaard is geschreven om aan de vereisten van het Rijk te voldoen. Met het Integraal Beleidskader Sociaal Domein 2021-2025 blijkt Krimpenerwaard meer dan gemiddeld integraal te werken. Het Plan van Aanpak heeft daarom geen gevolgen voor eerder vastgestelde beleidskaders.

Een aantal van de toegevoegde specifieke uitkeringen hebben de doelstellingen van het ontwikkelen van een regionale ketenaanpak en de lokale implementatie hiervan, dit betreft de specifieke uitkeringen voor Welzijn op Recept, Obesitas bij kinderen, Valpreventie en Gezonde Leefstijl Interventie. Hiervoor is een regionale projectleider aangesteld en wordt er ambtelijk en bestuurlijk in de regio samengewerkt.

Bijlagen RIB: Integraal Plan van Aanpak Brede SPUK

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Krimpenerwaard,
de secretaris, de burgemeester,

J. Hennip P.J. Bouvy-Koene

1084332 / 1174042

Brede Regeling SPUK

Integraal Plan van Aanpak 2024-2026

Regeling specifieke uitkering sport en bewegen, gezondheidsbevordering, cultuurparticipatie en de sociale basis 2023–2026

Naam gemeente: Krimpenerwaard
Naam verantwoordelijk wethouder: H.C. Bultman
Datum van insturen:
Contactpersoon voor aanvullende informatie:
Naam: S. Lina
E-mailadres: s.lina@krimpenerwaard.nl
Telefoonnummer: 14 0182

Inhoud

Leeswijzer 3
Inleiding 4
Integraal beleid voor een inclusieve samenleving 4
Benadering gebaseerd op maatschappelijke opgaven 5
De sociale situatie in Krimpenerwaard 7
Belangrijkste aandachtspunten 9
2 Doelstellingen 11
2.1 Sportakkoord II & Gezond en Actief Leven Akkoord 11
2.2 Sportakkoord 'Kracht van Sport' 12
2.3 Preventie en Positieve Gezondheid 13
2.4 Samenwerkingen 14
3 Sport, Bewegen en Cultuur 17
3.1 Participatie 17
3.2 Activiteiten en Interventies 18
3.3 Fasering 19
4 Gezondheid en Sociale Basis 20
4.1 Participatie 20
4.2 Focuslocaties 20
4.3 Activiteiten en interventies 21
4.4 Fasering 22
5 Ondersteunende Onderdelen 24
5.1 Versterking van de GGD-kennisfunctie 24
5.2 Coördinatie van de kosten voor regionale preventieaanpak 24
6 Voortgangsmonitoring 25
7 Samenhang en Synergie 26
8. Ondertekening en toestemming 27

Leeswijzer

Dit document vormt het Integrale Plan van Aanpak van de gemeente Krimpenerwaard voor de Brede Regeling. Binnen deze regeling worden 15 specifieke uitkeringen samengebracht die lokaal kunnen worden benut om uitvoering te geven aan diverse thema's binnen het Gezond en Actief Leven Akkoord en het Sportakkoord.

Het Integrale Plan van Aanpak is een vereist document voor het verkrijgen van deze financiële middelen. Het is belangrijk op te merken dat dit plan geenszins het Integraal Beleidskader Sociaal Domein of de Uitvoeringsagenda Gezondheid vervangt. Dit document fungeert intern als een aanvullend instrument om activiteiten op specifieke thema's en samenwerkingen verder te intensiveren. Voor sommige thema's is er een verdere uitwerking nodig, die vanaf het voorjaar van 2023 van start is gegaan.

Het plan is opgesteld volgens het 'Format Integraal Plan van Aanpak' van de Vereniging Nederlandse Gemeenten, dat de thema's verdeelt in 'Sport, Bewegen en Cultuur', 'Gezondheid & Sociale Basis', en 'Ondersteunende Middelen'. Bij elk hoofdstuk is de vereiste informatie volgens dit format opgenomen.

De inleiding geeft een overzicht van de situatie in de gemeente Krimpenerwaard, gevolgd door de beschrijving van lokale doelstellingen met betrekking tot de Brede Regeling. Hierbij is er bewust geen scheiding aangebracht tussen de diverse thema's, vanwege de sterke onderlinge samenhang. Naast de doelstellingen worden in dit hoofdstuk tevens de verbindingen met nationale akkoorden, preventie en positieve gezondheid belicht, evenals de zichtbare samenwerkingsverbanden.

De vervolghoofdstukken zijn thematisch ingedeeld volgens de Brede Regeling. Elk thema bevat informatie over de focuslocaties, interventies en activiteiten. Daarnaast wordt aangegeven welke zaken nader moeten worden uitgewerkt, wanneer dit is gepland en wie hierbij betrokken zijn.

Tot slot wordt beschreven hoe de voortgang van het plan wordt gemonitord en welke samenhang en synergie volgens de aanpak in Krimpenerwaard aanwezig zijn.

Inleiding

1. Waar staat de gemeente? (huidige situatie)
Beschrijf op hoofdlijnen de huidige situatie ten aanzien van sport, bewegen en cultuur en gezondheid en sociale basis. Doe dit aan de hand van relevante data en kennis over deze domeinen, zoals wijkprofielen, de gezondheidsmonitor, het regiobeeld etc.
- Beschrijf ingeval van een reeds bestaand lokaal preventieakkoord of lokaal sportakkoord, met welke partijen en op welke wijze hieraan uitvoering is gegeven.
- Geef een korte toelichting op de belangrijkste gezondheidsverschillen in de gemeente. Doe hetzelfde voor de verschillen in deelname aan sport, bewegen en cultuur.
- Wat zijn de belangrijkste opgaven op het gebied van sport, bewegen en cultuur?
- Wat zijn de belangrijkste opgaven op het gebied van gezondheid en sociale basis?

Integraal beleid voor een inclusieve samenleving

De afgelopen jaren is binnen het sociaal domein van de gemeente Krimpenerwaard al aanzienlijke vooruitgang geboekt in het bevorderen van integraal beleid en werkwijzen in de uitvoering. Dit sluit heel erg aan op het Integraal Plan van Aanpak voor de Brede Regeling 2023-2026. Om die reden verwijzen we in dit plan soms naar reeds bestaande documenten. Zo is in april 2021 het Integraal Beleidskader Sociaal Domein 2021-2025 vastgesteld (bijlage), waarin de gemeentelijke ambities voor het Sociaal Domein zijn vastgelegd. De visie van de gemeente Krimpenerwaard is als volgt geformuleerd:

"Een samenleving waarin alle inwoners zich thuis voelen, zelfredzaam zijn en naar vermogen kunnen deelnemen, en waar jeugdigen gezond en veilig kunnen opgroeien. Een inclusieve samenleving waarin inwoners oog hebben voor elkaar en waar eenzaamheid zoveel mogelijk wordt tegengegaan. De omgeving, zowel fysiek als sociaal, wordt zodanig ingericht dat iedereen kan deelnemen en gebruik kan maken van beschikbare voorzieningen binnen de beschikbare budgetten. Op deze manier dragen we er ook aan bij dat de zorg betaalbaar blijft."

Dit integrale beleidskader heeft als uitgangspunt het concept van Positieve Gezondheid. Hierbij wordt gezondheid niet alleen gezien als de afwezigheid van ziekte, maar als het vermogen van mensen om met fysieke, emotionele en sociale uitdagingen in het leven om te gaan en zelf de regie te voeren (volgens het model van Machteld Huber, 2012). Het omvat het kunnen deelnemen aan de samenleving, het mentale welzijn, zingeving en de kwaliteit van leven. Door de nadruk te leggen op versterking van het normale leven, preventie en het bieden van passende en integrale ondersteuning, kunnen we daadwerkelijk de ervaren kwaliteit van leven beïnvloeden.

Opvolgend op het Integraal Beleidskader heeft de gemeente Krimpenerwaard een Maatschappelijke Agenda (bijlage) ontwikkeld, waarin de uitvoeringsprogramma's en interventies staan beschreven die zullen worden ingezet om de ambities uit het beleidskader te verwezenlijken. De voortgang en effecten worden regelmatig geëvalueerd en tweejaarlijks opgenomen in een kwaliteitsmonitor (bijlage).

Om een integrale uitvoering in het Sociaal Domein van Krimpenerwaard te waarborgen, is de integrale stimuleringsopdracht die de gemeente heeft verleend aan een externe partij van groot belang. De integrale stimuleringsopdracht omvat diverse activiteiten, waaronder de ondersteuning van verenigingen, het bevorderen van nieuw vraaggericht beweegaanbod voor kwetsbare inwoners, het vergroten van de zichtbaarheid van bestaand sport- en cultuuraanbod, en het aanmoedigen van gezondheidsinitiatieven binnen verenigingen en sportfaciliteiten. Deze opdracht vloeit voort uit het Lokaal Sportakkoord en het Uitvoeringsprogramma Gezondheid 2020-2023, waarbij zowel Sport, Gezondheid als Cultuur met elkaar worden verbonden. Komend seizoen zal deze opdracht opnieuw

vorm krijgen. Daarnaast wordt er gewerkt aan de verdere ontwikkeling van de sociale basis en preventief aanbod door middel van een bestuursopdracht aan vijf grote partijen die actief zijn in het preventieve domein en die samenwerken onder de naam 'Sociaal Preventieteam'.

Krimpenerwaard heeft verschillende woonkernen, van kleine dorpen zoals Vlist met 640 inwoners tot de grootste kern Schoonhoven waar 13.604 personen wonen. De kernen hebben allemaal een eigen identiteit en voorzieningen. In 2023 wordt een gemeentelijke visie op maatschappelijke voorzieningen als pijler voor vitale kernen gerealiseerd waarbij de instellingen en de bewoners nauw worden betrokken. Deze visie is onderdeel van de Nota Maatschappelijke Voorzieningen en leidt tot een voorstel voor de inrichting van de gemeentelijke basisinfrastructuur van de Krimpenerwaard als geheel en in de kernen specifiek.

Benadering gebaseerd op maatschappelijke opgaven

Binnen de huidige samenleving richten we ons actief op de aanpak van de actuele uitdagingen door ons beleid te sturen op basis van maatschappelijke vraagstukken. Deze aanpak blijkt bijzonder doeltreffend om resultaten te boeken binnen een complexe context. Momenteel leggen we in Krimpenerwaard extra nadruk op onze inspanningen door middel van opgave gericht werken voor de volgende vier belangrijke maatschappelijke vraagstukken:

Versterken van de Sociale Basis

We hebben als doel om ervoor te zorgen dat elke inwoner prettig kan wonen, werken en leven binnen onze gemeente. Dit streven houdt onder andere in dat we toegankelijke en bereikbare voorzieningen in Krimpenerwaard willen realiseren, zoals sportfaciliteiten, onderwijs, cultuur en welzijn. Hierbij onderscheiden we drie overlappende sferen:

- Een persoonlijke sociale basis (eigen netwerk, familie, mantelzorg en buurt);
- Een gemeenschappelijke sociale basis (informele netwerken, verenigingen, gemeenschappen, ontmoetingsplaatsen en recreatie en toerisme);
- Een institutionele sociale basis (toegang tot professionele/semiprofessionele hulp en ondersteuning, preventie, zorg voor ouderen, onderwijs en kinderopvang).

Om de sociale basis binnen Krimpenerwaard te versterken, zetten we in op de (doorontwikkeling van de) volgende punten:

- Versterken van informele netwerken van inwoners op wijk of kernniveau;
- Versterken ouderschap van inwoners;
- Ontwikkelen van vraaggericht aanbod gericht op normaliseren;
- Professionele en vrijwilligersorganisaties in het lokale veld komen samen tot collectieve/preventieve oplossingen op ondersteuningsvragen van inwoners

Omgaan met (de gevolgen van) Vergrijzing

We staan voor de taak om de samenleving voor te bereiden op de gevolgen van vergrijzing. De vergrijzing van de bevolking is een aanzienlijke uitdaging. De levensverwachting neemt toe en het aantal ouderen groeit, terwijl het aantal volwassenen/jongeren stagneert. Dit heeft invloed op verschillende aspecten van de samenleving, zoals een grotere behoefte aan (complexere) zorg en ondersteuning, personeelstekorten, de noodzaak voor geschikte huisvesting en een groter beroep op informele zorg en sociale netwerken, terwijl het aantal potentiële vrijwilligers en mantelzorgers afneemt. We willen daarom samen met belanghebbenden acties en initiatieven ontwikkelen die bijdragen aan oplossingen voor problemen die zijn en gaan ontstaan door vergrijzing. Onze intentie

is om zorg en ondersteuning voor ouderen goed, toegankelijk en betaalbaar te houden, zodat inwoners op een comfortabele manier ouder kunnen worden, zo lang mogelijk zelfstandig kunnen blijven wonen en de regie over hun leven behouden. Hiervoor werken we aan de volgende actielijnen:

- Het voorbereiden van inwoners op hun latere jaren;
- De realisatie van voldoende geschikte huisvesting voor ouderen in een aangename woonomgeving;
- Het waarborgen van voldoende toegankelijk en passend zorg- en ondersteuningsaanbod voor ouderen;
- Het mogelijk maken van voortdurende en succesvolle participatie van ouderen.

Bevorderen van Kansengelijkheid

Ons streven is om elke inwoner, ongeacht factoren zoals afkomst, de wijk waarin de inwoner opgroeit en het sociale netwerk, maximale mogelijkheden tot ontplooiing te bieden. Hierbij willen we ons specifiek richten op die (groepen) inwoners die de grootste behoefte hebben aan ondersteuning, omdat zij niet vanzelfsprekend dezelfde kansen krijgen op gebieden zoals gezondheid, onderwijs en (talent)ontwikkeling of op de arbeidsmarkt. We beogen:

- Investeringen in een kansrijke start en een veilige en prettige opvoeding;
- Passende ondersteuning en begeleiding voor jongeren en jongvolwassenen;
- Extra aandacht voor inwoners voor wie gelijke kansen niet vanzelfsprekend zijn.

Bestaanszekerheid

Onze inzet is om de vicieuze cirkel van armoede te doorbreken en ervoor te zorgen dat inwoners die worstelen met financiële zorgen, problematische schulden en/of leven rond de armoedegrens, zich erkend en gesteund voelen, de benodigde hulp ontvangen en kunnen voorzien in hun levensonderhoud. We willen in samenwerking met belanghebbenden acties en initiatieven ontwikkelen die bijdragen aan de bestaanszekerheid van inwoners, zodat zij volwaardig kunnen deelnemen aan de samenleving en problemen op andere gebieden, zoals mentale en fysieke gezondheid, onderwijs, huisvesting, werk, opvoeding en veiligheid, kunnen voorkomen. We streven ernaar:

- Inwoners met beperkte financiële middelen te ondersteunen via minimaregelingen, zodat zij kunnen deelnemen aan het maatschappelijke leven;
- Inwoners die niet in hun eigen levensonderhoud kunnen voorzien, te voorzien van (tijdelijke) inkomensondersteuning en begeleiding bij re-integratie in werk en/of maatschappelijke participatie;
- Inwoners met financiële zorgen en/of problematische schulden een gevoel van erkenning en steun te bieden, en hen te voorzien van passende hulp.

De sociale situatie in Krimpenerwaard

Om een helder inzicht te verschaffen in de huidige situatie binnen de gemeente Krimpenerwaard, delen we hieronder diverse statistieken. Deze omvatten gegevens van het Kenniscentrum Sport en Bewegen (oktober 2022) en een overzicht van de gegevens uit de Kwaliteitsmonitor 2021. Deze gegevens gaan vergezeld van een beknopte uitleg over de voornaamste uitdagingen die we afleiden uit de cijfers.

Krimpenerwaard is een landelijke gemeente met een groen karakter, bestaande uit 11 kernen. Een aanzienlijk deel van de inwoners is van autochtone afkomst en de invloed van vergrijzing is in deze gemeente hoger dan het nationaal gemiddelde in Nederland.

Opvallend veel inwoners maken dagelijks gebruik van de fiets voor hun werk of school en zijn tevens lid van lokale sportverenigingen. Desondanks scoren we lager dan het gemiddelde op het gebied van voldoen aan de beweegrichtlijnen. Meer dan 83% van de inwoners in Krimpenerwaard geeft aan een goede gezondheid te ervaren. Toch blijft de mate van stress en mentale problematiek onder jongeren toenemen. Hierbij komt nog dat het beweeggedrag van de groep van 65 jaar en ouder extra aandacht vereist.

Kerncijfers Krimpenerwaard	Hoogopgeleiden	Besteedbaar inkomen	Niet-westerse migranten	Grijze druk	Stedelijkheid
Lokaal	30,0%	€ 52.700	6,0%	38,1%	weinig
Landelijk	34,0%	€ 47.900	13,7%	33,1%	matig

1 Kenniscentrum Sport en Bewegen (oktober 2023)

	Lokaal	Landelijk
Beweegrichtlijnen	**47,4%**	**50,4%**
18 - 64 jaar	51,2%	54,2%
65+	36,6%	38,2%
Niet-sporters	**51,8%**	**49,3%**
Sportbondleden	**27,2%**	**24,0%**
0 - 9 jaar	24,7%	20,0%
10 - 24 jaar	46,8%	43,0%
25 - 44 jaar	24,8%	22,0%
45 - 64 jaar	24,0%	21,0%
65+	17,7%	17,0%
Ongeorganiseerde sporten		
Wielrennen	2,0%	2,5%
Fitness	24,0%	20,3%
Sportief wandelen	2,0%	1,7%
Hardlopen	9,0%	9,2%
Fietsgebruik	**45,0%**	**36,6%**

	Lokaal	Landelijk
Ervaren goede gezondheid	**83,3%**	**79,1%**
Obesitas	**14,0%**	**14,7%**
Stress	**15,1%**	**17,7%**
18 - 64 jaar	18,5%	21,2%
65+	5,7%	6,5%
Jongeren met psychische klachten	**26,5%**	**27,4%**

Monitor in het kort

Indicator	Beweging				
	2019	*2020*	*2021*	*Trend*	*Benchmark*
Veerkracht					
Vertrouwen in toekomst 15 en 16 jarigen	94	*93*	*88*	←	
Eigen kracht	8,48			=	
Percentage vroegtijdig schoolverlaters	1,4	1,3	1,6	←	
Leefstijl					
Goed ervaren gezondheid 18 jaar en ouder		83		→	
Percentage inwoners dat voldoet aan beweegrichtlijn		47		←	
Percentage jeugd dat wekelijks rookt	5,1		4,8	→	
Percentage inwoners met overgewicht		51		=	
Percentage klas 2/ 4 VO dat recent heeft gedronken	32		31	→	
Mentale gezondheid					
Percentage ernstige eenzaamheid 65+		9		=	
Percentage jongeren dat zich zeer vaak gestresst voelt	37		41	←	
Percentage hoog risico op angststoornis en depressie (19 – 64 jaar)		3,8		→	
Jongeren met psychische klachten	19		26	←	
Sociale leefomgeving					
Aantal meldingen huiselijk geweld (per 1.000 huishoudens)	10,9	15,6		←	
Percentage kindermishandeling	3,5	5,8		←	
Verbondenheid met buurt	7,26			←	
Percentage geen lid van vereniging of organisatie klas 4 VO	25		27	←	
Percentage inwoners (19-64 jaar) dat mantelzorg geeft		14		←	
Fysieke leefomgeving					
Fysieke leefomgevingskwaliteit	6,36			←	
Beweegvriendelijke omgeving		46			
Voorzieningenniveau	6,72			=	
Sociaal economische status					
Percentage ernstige financiële belemmering	2			→	
Percentage laaggeletterdheid		10			
Slagingspercentage inburgeringsplichtigen	39	45		→	
Aantal gerealiseerde garantiebanen	45	48	49	→	
Aantal gerealiseerde beschutte werkplekken	10	25	24	=	
Percentage slechtere financiële situatie wegens corona		9			
Lichamelijke gezondheid					
Percentage inwoners dat ernstige lichamelijke belemmering ervaart	4			=	
Percentage gebruik eerstelijnszorg huisarts	79,0	75,1		←	
Percentage 2 jarigen dat volledig gevaccineerd	87,8	88,6		→	
Zorggebruik					
Jeugd: Unieke cliënten Jeugd	1.326	1.365	1.403	←	
Jeugd: Percentage herhaald beroep jeugdzorg	13,1	10,63		→	
Jeugd: Percentage positief tegenover effect ondersteuning (jeugdige)		73		←	
Jeugd: Percentage positief tegenover effect ondersteuning (ouders)		82		→	
Jeugd: Aantal jeugdmeldingen per fte	123	103	122		
Wmo: Unieke cliënten Wmo	2.065	2.245	2.367	←	
Wmo: Zelfstandig wonende 70 plussers per 1.000 inwoners	960	961	964	→	
Wmo: Percentage positief tegenover effect ondersteuning		80		→	
Wmo: Aantal meldingen Wmo per fte	214	195	223		
P&S: Saldo in- en uitstroompercentage bijstand	-5	7	-2	→	
P&S: Aantal personen in schuldhulpverlening (per 10.000 inwoners)	21	22		=	
P&S: Percentage door traject meer kans op baan		56		→	
P&S: Aantal toegewezen aanvragen minimaregelingen	1.251	1.352		=	

2 Samenvatting Kwaliteitsmonitor 2021 Sociaal Domein Krimpenerwaard, met cijfers van o.a.de GGD-gezondheidsmonitoren

Belangrijkste aandachtspunten

Gezondheid en sociale basis

In alle kernen van Krimpenerwaard zijn lokale gezondheidsverschillen tussen inwoners te zien. Mensen met verschillende Sociaal-Economische Status (SES)-scores wonen vaak naast elkaar in alle kernen, waardoor er een redelijke geografische spreiding is van lage SES. Echter, in de wijk Schoonhoven Noord zijn er grotere gezondheidsverschillen ten opzichte van de rest van de gemeente. In deze wijk wonen gemiddeld meer mensen met een laag inkomen en lager opgeleiden, en er is meer sociale problematiek in vergelijking met andere wijken.

De belangrijkste uitdagingen op het gebied van gezondheid in Krimpenerwaard liggen op het gebied van het bevorderen van een kansrijke start, omgaan met vergrijzing, het ondersteunen van mantelzorgers, het bevorderen van verantwoord middelengebruik, aanpak van obesitas en overgewicht, het verbeteren van de mentale gezondheid (inclusief eenzaamheid), het creëren van een gezonde leefomgeving, het versterken van de samenwerking met huisartsen en het verbeteren van de ketensamenwerking.

Als gemeente zijn wij gericht op het versterken van de sociale basis gericht op vitale kernen waarbij samenwerking, normalisering en ontmoeting centraal staan. Wij realiseren onder ander een Nota Maatschappelijke Voorzieningen met daarin onze gemeentelijke visie op maatschappelijke voorzieningen. Deze nota bevat ook een voorstel voor de inrichting van de basisinfrastructuur van de Krimpenerwaard als geheel en in de kernen specifiek en is gericht op de toekomst met als doel om de vitaliteit en de leefbaarheid van onze gemeente te versterken.

Sport, bewegen en cultuur

In Krimpenerwaard zijn veel inwoners lid van een sportvereniging. Het dorpsgevoel komt tot uiting in een echte gemeenschapszin, waarbij vertrouwen en traditionele waarden een belangrijke rol spelen. Echter, met name hoger opgeleiden zijn actiever in sport, terwijl lager opgeleiden en ouderen duidelijk minder sporten.

Er is geen specifieke kern die achterblijft in deelname aan sportactiviteiten, wat is bevestigd door de Sportindex, uitgevoerd door NOC*NSF in november 2022. Daarom wordt de stimulering van sport, gezondheid en cultuur evenredig verdeeld over alle kernen. Er is echter extra aandacht voor de wijk Schoonhoven Noord vanwege de hogere concentratie van mensen met een laag inkomen en lager opgeleiden. De belangrijkste uitdagingen op het gebied van sport zijn dan ook het bevorderen van gelijke kansen, het richten op kwetsbare doelgroepen (waaronder ouderen) en het ondersteunen van verenigingen.

De Krimpenerwaard kent een rijk cultureel (verenigings-)leven. In vrijwel alle kernen is er een muziekvereniging, een historische vereniging een koor en/of zangvereniging en een Oranjevereniging. Daarnaast zijn er ook veel toneelverenigingen en muziekscholen. Een opvallend signaal is dat vooral het actieve verenigingsbestand (bestuursleden) nogal vergrijsd. Dit geldt met name voor de historische verenigingen en de koren.

Ook voor cultuur geldt dat mensen met een laag inkomen en een lagere opleiding minder snel cultureel actief zijn, kinderen uit deze gezinnen daardoor ook. Daarom is het belangrijk om specifiek aandacht te hebben voor deze doelgroep. Zodat ieder kind, in zijn jeugd, in aanraking kan komen met cultuur en kan ervaren hoe leuk en verrijkend dit is. Daarnaast kan inzet hierop de vergroening binnen het verenigingsbestand bevorderen.

2 Doelstellingen

3. Beschrijf voor de hoofdthema's Sport, bewegen en cultuur en Gezondheid en sociale basis:
A. Wat wil de gemeente bereiken? (doelen en resultaten)
 Licht kort toe welke doelen en resultaten worden nagestreefd. Besteed daarbij, voor zover relevant, aandacht aan de
doelen en resultaten die in het Hoofdlijnen Sportakkoord II en in het Gezond en Actief Leven Akkoord en de bijbehorende addenda zijn opgenomen.
 Licht toe op welke wijze preventie en positieve gezondheid nagestreefd worden en op welke wijze gezondheidsverschillen verkleind zullen worden.
 Verwijs daarbij waar mogelijk naar bestaande lokale (regionale) akkoorden, nota's, beleids- of uitvoeringsplannen.
B. Wat gaat de gemeente daarvoor doen? (samenwerking)
 Beschrijf met welke partijen en op welke wijze wordt samengewerkt. Maak daarbij een onderscheid tussen lokale en
regionale (c.q. provinciale) samenwerkingsverbanden.
 Benoem, indien passend, de reeds aanwezige netwerkstructuren zoals omschreven in het IZA.

De gemeente Krimpenerwaard heeft zes doelstellingen die aansluiten bij de Brede Regeling. Deze ambities worden op een integrale wijze nagestreefd en zijn relevant voor zowel het thema Sport, Bewegen en Cultuur als het thema Gezondheid en Sociale basis.

De zes doelstellingen zijn als volgt geformuleerd:

1. Het bevorderen van sociale en maatschappelijke betrokkenheid onder de inwoners.
2. Het stimuleren van een gezond gewicht bij meer inwoners.
3. Het verbeteren van de mentale gezondheid van de inwoners.
4. Het vergroten van de participatie van inwoners bij maatschappelijke organisaties.
5. Het bevorderen van voldoende beweging onder de inwoners.
6. Het creëren van een gezonde en cultuurrijke omgeving voor alle inwoners.

Deze doelstellingen zijn in lijn met de ambities zoals vastgelegd in het Coalitieakkoord "Vitaal Vooruit 2022-2026", het Integraal Beleidskader Sociaal Domein 2021-2025, de Nota gezondheid 2020 en het uitvoeringsprogramma Gezondheid 2020-2023 (= lokaal preventieakkoord), de Nota Sport 2017-2021, het uitvoeringsprogramma Cultuur en het herijkte Sportakkoord 2.0. Tevens sluiten deze ambities aan bij de landelijke Preventie- en Sportakkoorden.

2.1 Sportakkoord II & Gezond en Actief Leven Akkoord

De geformuleerde doelstellingen in dit integrale plan zijn in overeenstemming met zowel het landelijke Sportakkoord II als het Gezond en Actief Leven Akkoord.

Beknopt samengevat bevat het Sportakkoord II de volgende ambities:

"We werken samen aan een stevig fundament. De voorwaarden om te kunnen sporten en daar plezier aan te beleven, moeten worden verbeterd. Dat gaat over de mensen, organisaties, cultuur en materiële voorzieningen in de sport. Een belangrijk punt de komende jaren is het investeren in kwalitatief sterke sportaanbieders die toegankelijk en veilig voor iedereen zijn. We werken ook aan een groter bereik. Daarmee bedoelen we dat meer mensen zich aangesproken en uitgenodigd voelen te gaan sporten en sport te beleven, bijvoorbeeld door drempels te verlagen, mensen te prikkelen en meer succesverhalen te delen. En we werken aan meer betekenis van sport. Betekenis gaat over de waarde van sport voor de maatschappij: energie, plezier en zingeving in het dagelijks leven door en van de sport zelf, maar ook een bijdrage aan het tegengaan van eenzaamheid en kansenongelijkheid, of juist het bevorderen van gezondheid."

Zoals uit de tekst blijkt, vertonen de ambities van het Sportakkoord II aanzienlijke overeenkomsten met de integrale doelstellingen van het Integraal Plan van Aanpak Krimpenerwaard, het 'Kracht van Sport' akkoord en het Integraal Beleidskader Sociaal Domein. Een belangrijke focus ligt op het versterken van de sociale basis, wat inhoudt dat er voldoende sociale netwerken en voorzieningen moeten zijn, zodat inwoners actiever participeren en verenigingen sterker worden. Het doel is dat meer inwoners gebruik maken van deze voorzieningen, meer bewegen en gezonder leven, waarbij duidelijk wordt dat de voordelen van een gezond en cultuurrijk leven verder gaan dan alleen fysieke gezondheid.

De ambities van het Gezond en Actief Leven Akkoord sluiten naadloos aan bij deze inspanningen. Het akkoord heeft als doelstelling "Een gezonde generatie in 2040" te realiseren. Om dit te bereiken, wordt er gewerkt aan het bevorderen van een gezonde start in het leven en het bevorderen van vitaal ouder worden. Deze twee pijlers sluiten direct aan op de twee belangrijke opgaves van het Sociaal Domein in de Krimpenerwaard: "Kansengelijkheid" en "Vergrijzing".

2.2 Sportakkoord 'Kracht van Sport'

Sinds 2019 heeft de gemeente Krimpenerwaard een Sportakkoord, dat tot stand is gekomen door en voor het maatschappelijk werkveld. Onlangs is het nieuwe 'Kracht van Sport akkoord 2023' (bijlage) ondertekend door belangrijke partners. Het Sportakkoord omvat twaalf lokale ambities, onderverdeeld in drie thema's waar sportverenigingen, maar ook zorg- en welzijnsorganisaties, commerciële sportaanbieders, fysiotherapiepraktijken en cultuurorganisaties zich de komende jaren mee bezighouden:

Sterk en samen

- Versterking van sport- en cultuurorganisaties door vergroting van de participatie.
- Intensiever gebruik van sportaccommodaties en openbare ruimte.
- Duurzaamheid in de sport en cultuur bevorderen.
- Versterking en verbreding van de ondersteuning aan sportaanbieders.

Gezond en wel

- Meer aandacht voor gezonde leefstijl.
- Creëren van een veilig sportklimaat.
- Stimuleren van kennisdeling en samenwerking tussen sport, cultuur, gezondheid, zorg en welzijn.
- Bevorderen van ontmoetingen in een gezonde en beweegvriendelijke leefomgeving.

Veel en vaardig

- Introductie van nieuwe sportactiviteiten en -evenementen.
- Betere afstemming van vraag en aanbod.
- Verbeteren van communicatiemiddelen voor de promotie van sport en cultuur.
- Extra aandacht voor speciale doelgroepen.

2.3 Preventie en Positieve Gezondheid

In Krimpenerwaard wordt al veel gedaan op het gebied van preventie. Drie jaar geleden werd het Sociaal Preventieteam opgericht, een samenwerkingsverband tussen WelZijn Krimpenerwaard, Kwadraad, Gro-up, MEE en CJG/GGD. Dit team heeft als opdracht: 1. Het bieden van passende ondersteuning aan alle inwoners; 2. Versterken van de sociale cohesie in kernen en wijken; 3. Samenwerking bevorderen. Een vierde taak is om samen met de gemeente te werken aan de doorontwikkeling van de Toegang tot het sociaal domein. Naast het reguliere aanbod van de verschillende partijen, zijn er momenteel drie gezamenlijke deelprojecten:

1. Casuïstiekoverleg: waar meervoudige/complexe casuïstiek wordt besproken met partners van het Sociaal Preventieteam en gemeentelijke consulenten, en waar andere maatschappelijke partners ook casuïstiek kunnen inbrengen. Het doel is het vinden van oplossingen voor specifieke casussen en inzicht krijgen in de behoeften van inwoners, evenals het identificeren van hiaten en dubbele activiteiten in het aanbod en hierop anticiperen.
2. Welzijn op recept: een pilot bij 2 huisartsenpraktijken.
3. Geldpunt: een gezamenlijke ingang voor inwoners met vragen en zorgen op financieel gebied.

Zowel het Sociaal Preventieteam als de gemeente werken vanuit het concept van Positieve Gezondheid. Meer informatie over hoe de gemeente Krimpenerwaard Positieve Gezondheid toepast, is te vinden in het Integraal Beleidskader Sociaal Domein in de bijlage.

2.4 Samenwerkingen

Een integrale aanpak leidt tot diverse samenwerkingen, waarbij veel van deze samenwerkingen niet direct aan één of twee specifieke thema's uit het GALA of het Sportakkoord kunnen worden toegeschreven. De onderstaande afbeelding illustreert dat het uitgangspunt vanuit de vraag van de inwoner komt. Vervolgens wordt binnen de gemeente bekeken welke partijen betrokken moeten worden. In de eerste cirkel staan de partners die bijna bij elk thema betrokken zijn, gevolgd door een tweede cirkel met partners die soms actief zijn op één of twee thema's.

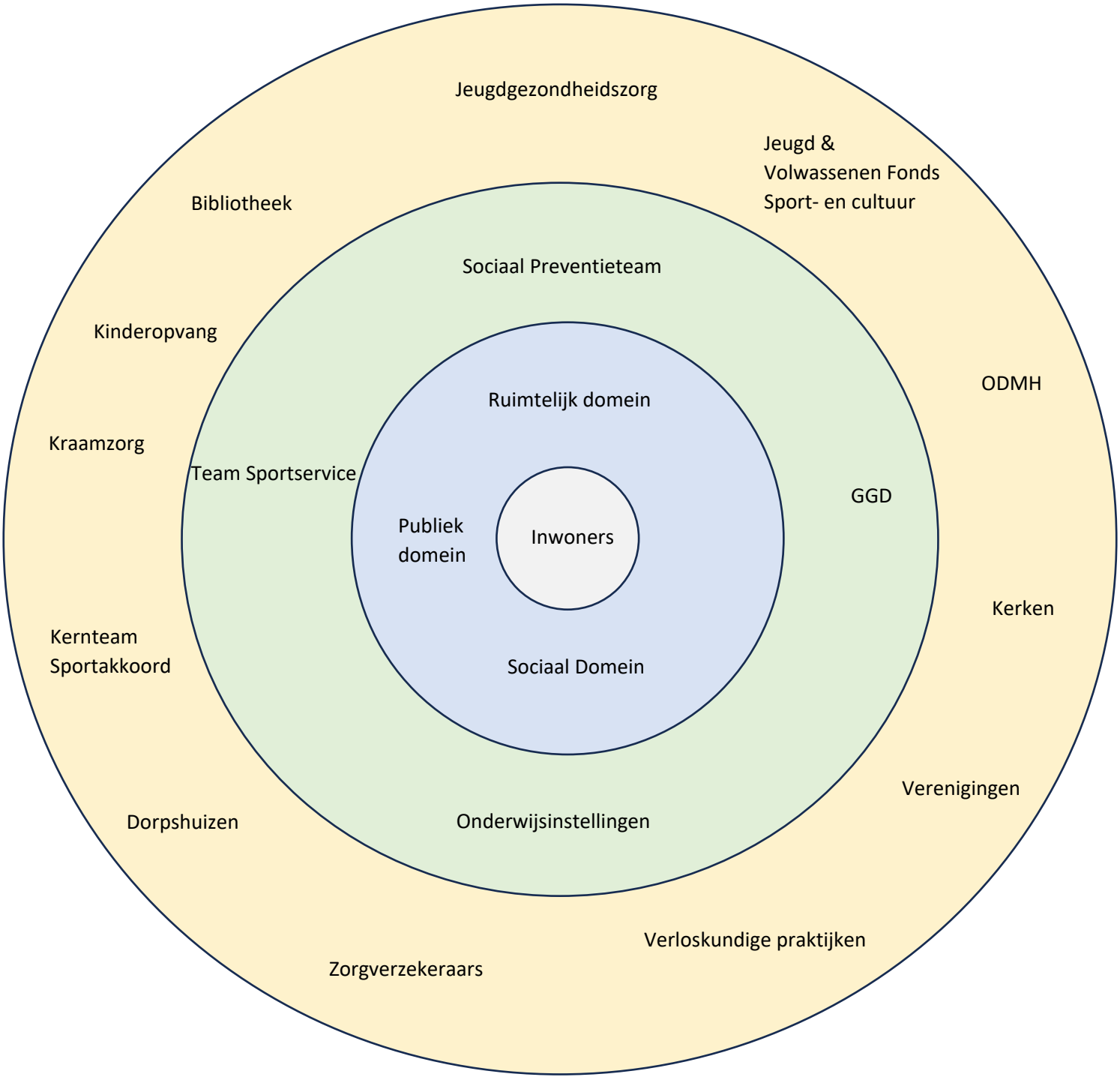

Daarnaast is geprobeerd inzichtelijk te maken met welke partners wordt samengewerkt voor de verschillende thema's van het GALA:

Terugdringen gezondheidsachterstand

Afdelingen, zoals Sociaal Domein en Ruimtelijk Domein, werken gezamenlijk aan deze lokale aanpak. Er is ook samenwerking met onderwijsinstellingen, het Sociaal Preventieteam (WelZijn Krimpenerwaard, Kwadraad, Gro-up, MEE, CJG)), Bibliotheek Krimpenerwaard, Team Sportservice Krimpenerwaard, lokale verloskundige praktijken en kraamzorg. Er wordt regionaal samengewerkt met de GGD en zorgverzekeraars. Lokaal wordt gebruik gemaakt van Jeugd- en Volwassenenfonds Sport en Cultuur en Stichting Babyspullen.

Gezonde fysieke leefomgeving

Voor het bevorderen van bewegen en ontmoeten in de fysieke leefomgeving wordt er samenwerking gezocht tussen afdelingen, zoals Sociaal Domein en Ruimtelijk Domein, naast het kernteam Sportakkoord, Team Sportservice en onderwijsinstellingen. Inwoners worden ook betrokken via inwonersavonden om behoeften in de wijk te bespreken. Er is ook samenwerking met de regionale GGD en de ODMH.

Versterken Sociale Basis

Het door ontwikkelen van (in)formele sociale netwerken, buurtkamers, sociale cohesie, passende ondersteuning aan inwoners, ondersteuning aan mantelzorgers en vrijwilligers, voldoende maatschappelijke voorzieningen en een laagdrempelige toegang worden in dit thema samen met het Sociaal Preventieteam, Team Sportservice Krimpenerwaard en andere maatschappelijke partners uitgewerkt. De invulling van dit thema wordt in samenspraak met maatschappelijke organisaties en inwoners verder ontwikkeld, parallel aan het totstandkomingsproces van de Nota Maatschappelijke Voorzieningen.

Gezonde Leefstijl

Voor dit thema zijn veel van dezelfde samenwerkingspartners betrokken als bij de eerdergenoemde thema's. Intern wordt domein overstijgend gewerkt, met betrokkenheid van het Publiek domein (openbare orde en veiligheid), Ruimtelijk domein (openbare werken en ruimtelijke ordening). Extern wordt er lokaal samengewerkt met Team Sportservice, Sociaal Preventieteam, het onderwijs, fysiotherapiepraktijken, de bibliotheek, dorps- en cultuurhuizen, kerken en verenigingen. Regionaal zijn er samenwerkingen met de GGD, zorgverzekeraars en andere gemeenten (ketensamenwerking Gezonde Leefstijl Interventie en aanpak overgewicht obesitas bij kinderen), en landelijk wordt er samengewerkt met NOC*NSF. De behoeften van de verschillende doelgroepen worden verder verhelderd tijdens bijeenkomsten met kerken, ketenpartners, jeugdigen en hun ouders, verenigingen, enz.

Versterking mentale weerbaarheid en mentale gezondheid

Voor dit onderwerp is er nauwe samenwerking met het Sociaal Preventieteam, de wijk-GGD'er, huisartsen, Kernkracht (een stichting die met ervaringsdeskundigen werkt), lokale zorgaanbieders en wordt er gestreefd naar synergie tussen het zorg- en veiligheidsdomein. Binnen het thema van het versterken van mentale weerbaarheid, ligt er speciale nadruk op jongeren en op de doelgroep van maatschappelijke zorg. De mentale gezondheid van jongeren staat onder druk, o.a. het ervaren van prestatiedruk en gebruik van sociale media. Zowel voor jongeren als voor andere kwetsbare inwoners zijn de gevolgen van Corona ook nog altijd merkbaar. We werken op dit vlak samen met

instanties zoals het Leger des Heils, GGZ Rivierduinen, Brijder, politie, woningcorporaties en naburige gemeenten in de regio Midden-Holland. Het begrip maatschappelijke zorg omvat diverse aspecten, zoals de opvang van dakloze personen, de opvang van slachtoffers van huiselijk geweld, openbare geestelijke gezondheidszorg (OGGZ, ook wel bemoeizorg genoemd), en beschermd wonen. Het doel van maatschappelijke zorg is het voorkomen en verminderen van sociale uitsluiting bij personen met complexe en vaak meervoudige problematiek, en het ondersteunen en bevorderen van het herstel van psychisch kwetsbare inwoners om zo hun mentale weerbaarheid te vergroten. We streven er waar mogelijk naar om te voorkomen dat mensen instromen in beschermd wonen en stimuleren actief het zelfstandig wonen in de kern, om kwetsbare inwoners in staat te stellen te herstellen en volwaardig deel te nemen aan de maatschappij.

3 Sport, Bewegen en Cultuur

3. Beschrijf voor de hoofdthema's Sport, bewegen en cultuur:
B. Wat gaat de gemeente daarvoor doen? (uitvoering en samenwerking)
- Op welke doelgroep(en) wordt (specifiek) ingezet? Waarom?
- Hoe zijn (worden) deze doelgroepen betrokken bij de planvorming?
- Denk na over de schaalgrootte (wijk/kern, lokaal, regionaal). Zijn er wijken (kernen) aangewezen waar via deze regeling extra op wordt ingezet? Zo ja, welke wijken en waarom? Zo nee, waarom niet?
- Welke activiteiten of interventies gaat de gemeente inzetten en waarom?
- Hoe is globaal de fasering (wat vindt plaats in de jaren 2024, 2025 c.q. 2026)?

Sport, bewegen en cultuur (doelen en resultaten, uitvoering en samenwerking)
Licht hier ook de inzet van functionarissen vanuit het onderdeel Brede Regeling Combinatiefuncties toe.

De gemeente Krimpenerwaard heeft de integrale opdracht voor Sport, Bewegen en Cultuur uitbesteed. Deze opdracht omvat de inzet van buurtsportcoaches en een cultuurcoach, die zich richten op het versterken van verenigingen, het bevorderen van de gezondheid van kwetsbare inwoners en het vergroten van deelname aan beweegactiviteiten.

In de Krimpenerwaard zet de gemeente, samen met Team Sportservice, zich specifiek in voor de volgende doelgroepen:

1. Jeugd: In samenwerking met lokale onderwijsinstellingen, kinderopvang, jeugdorganisaties en de regionale GGD wordt er gericht op het bevorderen van sport- en cultuurparticipatie onder jongeren. Het richt zich op de jeugd omdat een goede start belangrijk is gebleken in het blijven bewegen op latere leeftijd.
2. Ouderen: In samenwerking met het Sociaal Preventieteam, huisartsen, fysiotherapeuten en de regionale GGD wordt er aandacht besteed aan het verbeteren van de gezondheid en beweegmogelijkheden van ouderen. De demografie in Krimpenerwaard laat, net als in heel Nederland, zien dat er een vergijzing aankomt. Het is daarom belangrijk dat het beweeg- en cultuuraanbod hierop is ingericht, om zoveel mogelijk mensen zelfstandig te laten leven.
3. Verenigingen: In samenwerking met het landelijke Teamfit, sportbonden en lokale maatschappelijke partners wordt er gewerkt aan het versterken van sport- en cultuurverenigingen. In de kleine kernen die Krimpenerwaard rijk is, heerst er een groot verenigingsleven, maar de vitaliteit van deze verenigingen verschilt.
4. Kwetsbare inwoners: Dit omvat onder andere minima, statushouders, werkzoekenden en mensen met een beperking of een psychische kwetsbaarheid. Samenwerking met het Sociaal Preventieteam, maatschappelijke partners, het landelijke Fonds Sport en Cultuur, en regionale samenwerkingsverbanden voor aangepast sporten spelen hierbij een belangrijke rol.

Naast de genoemde samenwerkingen zijn er veel dwarsverbanden tussen de verschillende doelgroepen, doelstellingen en uitvoeringsmaatregelen. Deze integrale aanpak streeft ernaar om sport, bewegen en cultuur toegankelijk te maken voor alle inwoners van de Krimpenerwaard, ongeacht hun achtergrond of beperkingen.

3.1 Participatie

De betrokken doelgroepen zijn actief betrokken bij de planvorming via evaluaties en inspraakmomenten bij de totstandkoming van het Sportakkoord 2.0. Hierbij is gebruik gemaakt van zowel eenvoudige enquêteformulieren als de mogelijkheid voor individueel uitgebreid advies. In het najaar van 2023 zullen er sessies worden georganiseerd met partners om de concrete uitvoering

verder vorm te geven. Het integrale plan van aanpak zal ook voorgelegd worden aan de Adviesraad Sociaal Domein Krimpenerwaard, waarbij hun feedback zal worden meegenomen in het verdere verloop van het plan.

Voor wat betreft de sport- en beweegdeelname heeft de gemeente Krimpenerwaard in 2022 een uitgebreid onderzoek uitgevoerd. Dit onderzoek omvatte niet alleen kwantitatieve beweegcijfers, maar ging ook in op de beweegbehoeftes van inwoners. Op deze manier konden inwoners aangeven wat hen zou kunnen helpen om meer in beweging te komen.

3.2 Activiteiten en Interventies

Om de gestelde subdoelstellingen te realiseren, worden de volgende activiteiten en interventies ondernomen:

1. *Inzichtelijk maken en samenbrengen van vraag en aanbod voor sport, bewegen en cultuur*
   Aanbieders kunnen terecht bij het sport- en cultuurloket op de website van de Waardwijzer, waar het aanbod overzichtelijk wordt gepresenteerd zodat het aanbod vindbaar is voor de inwoner.

2. *Ondersteunen van activiteiten van verenigingen*
   Verenigingen worden samengebracht om gezamenlijk hun aanbod te vergroten en bekender te maken onder de inwoners. Indien nodig wordt er meegedacht en ondersteuning geboden voor eventuele aanpassingen, zodat het bestaande aanbod toegankelijker wordt.

3. *Stimuleren van aangepast sporten*
   Er wordt speciale aandacht besteed aan kwetsbare inwoners met een beperking. Hierbij wordt het platform Uniek Sporten gebruikt, dat diensten aanbiedt zoals uitleenservice van aangepast sportmateriaal en promotie van activiteiten voor deze doelgroep. Zodat inwoners met een beperking meer gelijke kansen krijgen om mee te doen.

4. *Organiseren van sportaanbod voor specifieke doelgroepen*
   Er worden interventies zoals "Bewegen op Recept" en "Golden Sport, Bewegen Werkt" ingezet om kwetsbare doelgroepen, waaronder statushouders, bijstandsgerechtigden en ouderen, te ondersteunen in hun sport- en beweegdeelname zodat deze kwetsbare doelgroepen geholpen worden bij het versterken van hun sociale basis.

5. *Ontwikkelen en onderhouden van een dekkend netwerk voor het Jeugd- en Volwassenenfonds Sport en Cultuur*
   De gemeente zorgt ervoor dat het Jeugd- en Volwassenenfonds Sport en Cultuur goed bekend is bij aanbieders en potentiële gebruikers van de fondsen. Zodat inwoners met een lager inkomen meer gelijke kansen krijgen om mee te doen.

6. *Campagne voor een gezonde leefstijl*
   Er wordt een campagne opgezet met specifieke aandacht voor het behalen en behouden van een gezond gewicht, inclusief gezond eten en water drinken. Interventies zoals "Gezonde School" en "Gezonde Sportkantine" worden ingezet zodat inwoners makkelijker kunnen kiezen voor gezonde voeding en hier bewust van worden.

7. *Stimuleren en ondersteunen van initiatieven voor ongeorganiseerd sport- en cultuuraanbod in de openbare ruimte*
   De gemeente werkt vraaggericht en helpt bij het realiseren van initiatieven zoals Openbare Schaaktafels, Beweegroutes en Beweegparken omdat het de drempel verlaagt voor inwoners om te gaan bewegen en ontmoeten.

8. *Realiseren en stimuleren van (structurele) samenwerking met partners*
   Er wordt samengewerkt met diverse sectoren, waaronder het bedrijfsleven, cultuur-, onderwijs-, welzijns- en zorgsector. Het nieuwe Sportakkoord Kernteam is opgesteld, er wordt jaarlijks een Sport- en Cultuurcafé georganiseerd en verschillende kennissessies worden verzorgd. Omdat partners van elkaar kunnen leren en beter aanvullen wanneer ze weten wat er bij elkaar speelt.

9. *Ondersteunen van verenigingen bij de vitalisering van de vereniging*
   Er is minimaal één verenigingsondersteuner actief die verenigingen helpt met diverse vraagstukken. Hierbij ligt de focus op sportverenigingen, maar ook cultuurverenigingen kunnen hiervan gebruikmaken. Ondersteuning omvat onder andere scholing van kader, aandacht voor een veilig sportklimaat, werving van leden en vrijwilligers en het realiseren van een gezondere omgeving, met behulp van verenigingsondersteuning, clubkadercoaching en rookvrije accommodaties.

3.3 Fasering

Al de bovenstaande acties zijn actief en lopend vanaf 2023. Echter loopt de huidige uitvoeringsopdracht voor Stimulering Sport, Gezondheid en Cultuur van januari 2023 tot en met juni 2024. Deze opdracht omvat alle facetten van de Brede Regeling met betrekking tot sport, bewegen en cultuur. Vanaf het voorjaar van 2023 zal er gewerkt worden aan een nieuwe, nog meer integrale opdracht die loopt van juli 2024 tot en met december 2026.

Voor de planning van andere uitvoeringstaken verwijzen wij naar de Maatschappelijke Agenda (bijlage) en het Uitvoeringsprogramma Cultuur 2021-2024 (bijlage).

Inzet van Buurtsport- en cultuurcoaches

De gemeente Krimpenerwaard heeft de integrale opdracht voor Sport, Gezondheid en Cultuur aanbesteed. Deze opdracht richt zich op de inzet van buurtsportcoaches en een cultuurcoach, die zich bezighouden met het versterken van verenigingen, de gezondheid van kwetsbare inwoners en het vergroten van deelname aan beweegactiviteiten. Het uitvoeringskader dat de basis heeft gevormd voor deze uitvoeringsopdracht (bijlage).

4 Gezondheid en Sociale Basis

3. Beschrijf voor de hoofdthema's Gezondheid en Sociale Basis:
B. Wat gaat de gemeente daarvoor doen? (uitvoering en samenwerking)
- Op welke doelgroep(en) wordt (specifiek) ingezet? Waarom?
- Hoe zijn (worden) deze doelgroepen betrokken bij de planvorming?
- Denk na over de schaalgrootte (wijk/kern, lokaal, regionaal). Zijn er wijken (kernen) aangewezen waar via deze regeling extra op wordt ingezet? Zo ja, welke wijken en waarom? Zo nee, waarom niet?
- Welke activiteiten of interventies gaat de gemeente inzetten en waarom?
- Hoe is globaal de fasering (wat vindt plaats in de jaren 2024, 2025 c.q. 2026)?

Sport, bewegen en cultuur (doelen en resultaten, uitvoering en samenwerking)
Licht hier ook de inzet van functionarissen vanuit het onderdeel Brede Regeling Combinatiefuncties toe.

Voor het onderwerp gezondheid en sociale basis heeft de gemeente Krimpenerwaard geen volledige uitvoeringsopdracht uitbesteed. Een deel van deze taken valt onder de subsidierelatie met het Sociaal Preventieteam Krimpenerwaard, terwijl andere delen vallen onder de subsidieregelingen en uitvoeringsagenda's Gezondheid en Preventief domein.

Deze regelingen zijn gebaseerd op het uitvoeringsprogramma Gezondheid 2020-2023 en het Integraal Beleidskader Sociaal Domein 2021-2025 en zijn verder uitgewerkt in verschillende uitvoeringsprogramma's.

4.1 Participatie

Voor het versterken van de Sociale Basis hecht de gemeente Krimpenerwaard veel belang aan inwonersparticipatie. Dit gebeurt onder andere bij het opstellen van de eerdergenoemde Nota Maatschappelijke Voorzieningen, waarbij we sinds december 2022 input van de doelgroep verzamelen. Inwoners en maatschappelijke partners kunnen hierbij meedenken over benodigde voorzieningen in de verschillende kernen van de Krimpenerwaard en hun behoeften weergeven. Dit participatieproces wordt ondersteund door een digitaal participatieplatform en fysieke bijeenkomsten. Vanaf januari 2023 hebben we tevens een initiatievenbudget beschikbaar gesteld om buurt- en wijkinitiatieven die de sociale cohesie bevorderen financieel te ondersteunen.

Het uitvoeringsprogramma Gezondheid voor de periode 2020-2023 is opgesteld in samenwerking met relevante partijen via een participatieproces. Op dit moment zijn we bezig met het opstellen van het uitvoeringsprogramma voor 2024-2027 en dit wordt afgestemd met betreffende belanghebbenden.

4.2 Focuslocaties

De grootste gezondheidsverschillen worden waargenomen in Schoonhoven-Noord. Om deze reden krijgen kwetsbare inwoners uit deze wijk iets meer aandacht, zowel op het gebied van gezondheid als sociale basis, in vergelijking met de overige kernen en wijken. In de andere kernen van de Krimpenerwaard zijn geen grote verschillen zichtbaar. Hierdoor zijn er geen specifieke focuslocaties voor de verschillende interventies. Wel streven we naar een evenredige verdeling van de diverse activiteiten over de gehele gemeente Krimpenerwaard.

4.3 Activiteiten en interventies

Om onze ambities te verwezenlijken, richten we ons op de volgende doelstellingen.

1. *Integrale lokale aanpak voor het terugdringen van gezondheidsachterstanden – Actief en lopend*
    - Gebruik van interventies zoals: Gezonde School, Jeugd- en Volwassenenfonds Sport en Cultuur, Collectieve zorgverzekering voor minima, en Taal en Gezondheid.

2. *Versterking van de coalitie Kansrijke Start en uitbreiding met een regionale ketenaanpak – Actief en lopend*
    - Gebruik van interventies zoals 18 maanden huisbezoek, prenataal huisbezoek en een pilot met groepsgewijze begeleiding aan (toekomstige) ouders
    - Financiële regelingen rondom de eerste 1000 dagen van een kind voor minima.

3. *Ondersteuning van ouders bij de regie op hun kinderwens – Actief en lopend*
    - Gebruik van interventies zoals Nu Niet Zwanger;
    - De vangnetregeling Sociaal Medische Indicatie Kinderopvang.

4. *Creëren van een meer beweegvriendelijke leefomgeving – Actief en lopend*
    - Gebruik van deskundigheidsadvies van GGD, integrale samenwerking bevorderen gezonde leefomgeving door inzet van een gezondheidscoach, en duurzame sportsector.

5. *Opstellen van een lokaal Hitteplan – Actief en lopend*
    - Samenwerking met partners uit het sociaal- en ruimtelijk domein om een hitteplan op te stellen en inzet op meer groen en minder bestrating.

6. *Uitwerken van de opgave 'versterken Sociale Basis' - Uitwerking in progress, verwacht eind 2023*
    - Doorontwikkeling van het project Buurtkamers met inzet van het Sociaal Preventieteam en de Waardwijzer.
    - Burgerinitiatieven
    - Versterken informele netwerken
    - Inzetten op ontmoeting

7. *Uitbreiding van ondersteuning aan mantelzorgers en vrijwilligers - Uitwerking in progress, verwacht eind 2023*
    - Realisatie van een steunpunt voor vrijwilligers in samenwerking met het Sociaal Preventieteam;
    - Uitbreiding van het project Respijtzorg aan huis.
    - Doorontwikkeling steunpunt Mantelzorg

8. *Netwerkaanpak voor kinderen met obesitas - Uitwerking in progress, verwacht 2024*
    - Gebruik van interventies zoals Gezonde School;
    - Ontwikkeling van Welzijn op Recept Jeugd.

9. *Stimulering van paramedische zorgaanbieders om Gezonde Leefstijl Interventies uit te voeren - Uitwerking in progress*

10. *Vergroten van het aantal rookvrije sportaccommodaties en speelplekken* - *Actief en lopend*
    - Gebruik van de interventie Rookvrije Generatie van de GGD, in samenwerking met Team Sportservice en Teamfit.

11. *Integrale aanpak van middelengebruik* - *Uitwerking in progress, verwacht eind 2023*
    - Mogelijk deelname aan het project 'Opgroeien in een Kansrijke Omgeving'.

12. *Versterking van de aanpak eenzaamheid door uitbreiding van de Coalitie 'Eén tegen eenzaamheid'* - *Uitwerking in progress, verwacht eind 2023*
    - Uitbreiding van de Coalitie tegen eenzaamheid met (de partners van) het Sociaal Preventieteam.
    - Partners zetten zich in voor effectieve buurtkamers, informatieve huisbezoeken, maatjesprojecten en eettafels, en dergelijke.

13. *Uitvoering geven aan lokale en regionale aanpak van valpreventie* - *Uitwerking in progress, lokale uitrol verwacht begin 2024*
    - Beoordelen en uitvoeren van woningaanpassingen;
    - Inzetten op Gezonde Leefstijl Interventies.

14. *Versterken van mentale weerbaarheid en mentale gezondheid* - *Actief en lopend*
    - Ontwikkelen en voortzetten van activiteiten gericht op preventie, taboes doorbreken en vraagverlegenheid, zoals Welzijn op Recept, jongerenervaringscafés en Bewegen Werkt.

15. *Bijdragen aan het opstellen van vijf regionale ketenaanpakken* - *Uitwerking in progress, verwacht eind 2023*
    - Samenwerking op regionaal niveau voor de ketenaanpakken Welzijn op Recept, GLI, Kansrijke Start, Valpreventie, Aanpak overgewicht en obesitas kinderen, en aansluiting bij het Integraal Zorg Akkoord.

Afhankelijk van het nieuwe Uitvoeringsprogramma Gezondheid 2024-2028 zullen er mogelijk nog andere zaken worden toegevoegd.

4.4 Fasering

Welke activiteiten actief en lopend zijn, is leesbaar achter de activiteit. Enkele activiteiten hebben verdere uitwerking nodig en staat hieronder beschreven.

Gezondheid

Het nieuwe uitvoeringsprogramma Gezondheid 2024-2028 wordt momenteel opgesteld, inclusief een globale planning van de activiteiten en interventies. We verwachten dat dit vernieuwde uitvoeringsprogramma gereed zal zijn in december 2023.

Mantelzorgondersteuning

Na goedkeuring van het integraal plan van aanpak zal de opdracht voor mantelzorgondersteuning/respijtzorg worden uitgebreid door middel van een verhoging van de subsidie aan het Sociaal Preventieteam voor de dienst Respijtzorg aan Huis (uitgevoerd door WelZijn Krimpenerwaard). Er is veel vraag naar deze vorm van ondersteuning en met deze middelen kunnen we meer mantelzorgers helpen. En doorontwikkeling steunpunt mantelzorg.

Valpreventie

In 2023 wordt de regionale ketenaanpak Valpreventie ontwikkeld met inzet van een regionaal projectleider. Vanaf 2024 kunnen de interventies lokaal worden uitgerold.

Versterken Sociale Basis

Momenteel wordt het plan van aanpak 'Versterken sociale basis' verder uitgewerkt. De eerste versie van dit plan zal in Q4 van 2023 gereed zijn (maar zal een dynamisch document zijn), met daarin acties gekoppeld aan lopende werkzaamheden en de eerste integrale merkbare cq. verwachte resultaten . Als gemeente werken wij vanuit ons integraal beleidskader en wij maken van daaruit keuzes in samenspraak met onze partners. Met nieuwe initiatieven richten wij ons op het versterken van de sociale basis waarbij iedere inwoner prettig woont, werk en leeft in onze gemeente.

Inzet Buurtsport- cultuur- en gezondheidscoaches

De buurtsport en cultuurcoaches zijn voornamelijk actief binnen het thema Sport, Bewegen en Cultuur, maar ze spelen ook een rol bij diverse gezondheid gerelateerde activiteiten. Ze zijn betrokken bij het bevorderen van rookvrije sportaccommodaties bij verschillende sportverenigingen en werken samen voor de uitvoering van interventies zoals Bewegen Werkt. Bovendien dragen de buurtsportcoaches actief bij aan het gebruik van maatschappelijke voorzieningen en het creëren van een beweegvriendelijke omgeving.

We onderzoeken of we naast de bestaande buurtsport- en cultuurcoaches een gezondheidscoach in gaan zetten die zich bezig gaat houden met het bevorderen van gezondheid in de brede zin van het woord. De gezondheidscoach zal zich dan o.a. focussen op gezond gewicht en bewegen bij jongeren (waaronder door middel van JOGG) en ouderen, maar ook op de mentale gezondheid van jongeren (bijvoorbeeld door weerbaarheidstrainingen). Daarnaast kan de gezondheidscoach worden ingezet op de verbinding van het ruimtelijk domein met gezondheid (gezonde leefomgeving) bijvoorbeeld door mee te denken bij de aanleg van nieuwe wijken of bij (beweeg)initiatieven in de buitenruimte. En de gezondheidscoach zou ingezet kunnen worden bij het uitwerken en implementeren van de ketensamenwerking op lokaal niveau (ketenaanpakken obesitas kinderen, GLI en valpreventie).

Voor uitgebreidere informatie over de inzet van buurtsport- en cultuurcoaches, verwijzen we u naar het uitvoeringskader (bijlage).

5 Ondersteunende Onderdelen

4. Ondersteunende onderdelen: Versterking kennis- en adviesfunctie GGD en Coördinatiekosten regionale aanpak preventie

- Licht toe op welke manier invulling wordt gegeven aan versterking van de kennis- en adviesfunctie van de GGD.
- Licht toe op welke manier invulling wordt gegeven aan coördinatie van de regionale aanpak preventie.

5.1 Versterking van de GGD-kennisfunctie

In samenwerking met de 18 regiogemeenten van Hollands Midden werken we momenteel aan een voorstel ter versterking van de GGD-kennisfunctie. Hierbij onderzoeken we mogelijke kennislacunes bij de GGD en waar deze versterkt kunnen worden om beter te kunnen ondersteunen bij de ontwikkelingen rondom IZA (Integraal Zorg Akkoord) en GALA (Gezondheid, Bewegen en Cultuur). Het doel is om de GGD-kennisfunctie nog effectiever in te zetten.

5.2 Coördinatie van de kosten voor regionale preventieaanpak

Binnen Regio Midden-Holland werken we samen met nog vier andere gemeenten aan de regionale preventieaanpak. De coördinatie van deze aanpak wordt in de regio verzorgd door een coördinator, die samen met ons en andere gemeenten en partners de samenwerking rondom IZA vormgeeft. Dit omvat de vijf gemeenten, zorgaanbieders en zorgverzekeraars. Daarnaast werken we samen met partners aan de verdere invulling van ketenaanpakken, waarbij projectleiders op regionaal niveau de coördinatie verzorgen. Onze gemeente Krimpenerwaard zet ambtenaren met verschillende expertisegebieden in om actief bij te dragen aan de regionale samenwerking en de lokale uitvoering van de ketenaanpakken.

6 Voortgangsmonitoring

5. Hoe wordt de voortgang bewaakt?
Licht toe hoe de voortgang van de uitvoering van het plan van aanpak wordt bijgehouden en hoe de bijsturing wordt georganiseerd.

Voor het Integraal Plan van Aanpak wordt geen uitgebreide evaluatiemethodiek ontwikkeld, maar wordt voornamelijk gebruik gemaakt van bestaande instrumenten. De voornaamste evaluatietool blijft de Kwaliteitsmonitor, die tweejaarlijks wordt bijgewerkt met nieuwe cijfers en trends voor alle doelstellingen binnen het Sociaal Domein. Deze monitor helpt bij het beoordelen van de voortgang en de effectiviteit van de genomen maatregelen.

Bovendien worden de Nota Sport 2017-2021 en de Nota Gezondheid 2020 geëvalueerd, waarbij de uitvoeringsprogramma's voor Gezondheid en de Uitvoeringsopdracht Sport, Gezondheid en Cultuur worden herzien. Beide evaluaties vinden plaats in 2023. De nieuwe uitvoeringsopdracht Sport, Gezondheid en Cultuur moet uiterlijk begin 2024 worden aanbesteed.

Om de beoogde resultaten te bewaken, sturen we via het subsidie-instrumentarium. Voortgangsgesprekken met onze partners en hun (half)jaarlijkse verantwoordingen helpen bij het monitoren van de voortgang.

Binnen het kader van het Sportakkoord is de coördinator Sport en Preventie actief, die zorgt voor de verbinding binnen het werkveld. Dit gebeurt samen met het kernteam Sportakkoord, waarin vertegenwoordigers van welzijn, sport, preventie en ondernemers zitting hebben. Daarnaast is er een coördinator Brede Regeling, die met een kernteam van ambtenaren uit verschillende beleidsterreinen de voortgang van de verschillende thema's intern bewaakt. De coördinator Brede Regeling en de coördinator Sport en Preventie overleggen minstens eenmaal per maand om de voortgang van het gehele programma te bespreken.

Afhankelijk van de behoefte wordt bijgestuurd. In sommige gevallen kan dit betekenen dat een interventie niet wordt uitgevoerd en dat samen met het werkveld en de doelgroep wordt gekeken naar effectievere alternatieven. In andere gevallen kunnen regelingen worden aangepast, vergroot of verkleind zonder dat er een participatietraject nodig is.

7 Samenhang en Synergie

6. Beschrijf op welke wijze samenhang en synergie wordt nagestreefd tussen uitvoering op de verschillende hoofdthema's en onderdelen.

7. Verbinding onderdelen Brede SPUK en doelen GALA en Sportakkoord II

Vul a.u.b. onderstaande tabel in. Geef door het plaatsen van een vinkje (√) aan indien u met een onderdeel van de regeling een bijdrage levert aan specifieke doelen van het GALA of het Hoofdlijnen Sportakkoord II.

De inzet van de genoemde interventies leidt zelden tot resultaten die beperkt zijn tot één specifieke uitkering of één afgebakend thema. Deze aanpak toont juist de veelvoudige samenhang en overlap van thema's in opdrachten en subsidieregelingen.

In de gemeente Krimpenerwaard wordt de samenhang en synergie tussen tal van onderwerpen binnen het Sociaal Domein erkend en benadrukt. Deze benadering strekt zich uit over het gehele Sociaal Domein en gaat verder dan alleen de onderwerpen uit de Brede Regeling. U kunt meer lezen over de visie van de gemeente Krimpenerwaard op samenhang en synergie in het Integraal Beleidskader Sociaal Domein 2021-2025 (bijlage).

Dit Integraal Plan van Aanpak toont talrijke verbindingen tussen verschillende interventies en acties. Deze synergie zorgt voor een integrale aanpak waarbij verschillende maatregelen elkaar versterken en bijdragen aan het realiseren van de overkoepelende doelstellingen.

	1. Lokaal sportakkoord	2. Brede Regeling Combinatiefuncties	3. Terugdringen gezondheidsachterstanden	4. Kansrijke Start	5. Mentale gezondheid	6. Aanpak overgewicht en obesitas	7. Valpreventie	8. Leefomgeving	9. OKO & Vroegsignalering alcoholproblematiek	10. Versterken sociale basis	11. Mantelzorg	12. Eén tegen Eenzaamheid	13. Welzijn op recept	14. Versterking kennis- en adviesfunctie GGD	15. Coördinatiekosten regionale aanpak preventie
Doelen Gezond en Actief Leven Akkoord															
Terugdringen gezondheidsachterstanden	✔	✔	✔	✔	✔			✔				✔	✔		✔
Een gezonde fysieke leefomgeving die uitnodigt tot bewegen en ontmoeten	✔	✔			✔		✔	✔							
Het versterken van (de verbinding met) de sociale basis	✔	✔								✔	✔	✔			
Een gezonde leefstijl	✔	✔	✔		✔	✔	✔	✔	✔				✔		✔
Versterking van de mentale weerbaarheid en mentale gezondheid	✔	✔	✔		✔						✔	✔			✔
Vitaal ouder worden	✔	✔	✔			✔	✔					✔	✔		
Domeinoverstijgende inzet vanuit een regionale preventie-infrastructuur				✔	✔	✔	✔						✔		✔
Doelen Hoofdlijnen Sportakkoord II															
Inclusie en diversiteit in de sport vergroten	✔	✔	✔		✔										
Sociaal veilige sport creëren	✔	✔	✔		✔								✔		
Vitale sportaanbieders: vergroten van de kwaliteit, veiligheid en toegankelijkheid van het sportaanbod	✔	✔						✔		✔					
Vaardig in bewegen: een leven lang sporten en bewegen voor ieder kind en iedere jongere	✔	✔		✔		✔			✔						
Ruimte voor sport en bewegen: een toekomstbestendige sportinfrastructuur	✔	✔						✔		✔					
Maatschappelijke waarde van topsport optimaliseren	✔	✔	✔			✔									
Doelen addendum BRC															
Meer kinderen, jongeren en volwassenen die sporten, bewegen en meedoen aan cultuur (ook kwetsbare groepen en mensen die achterblijven in sport-, beweeg- en cultuurdeelname)	✔	✔	✔	✔		✔		✔	✔			✔	✔		
Sterke aanbieders in sport, bewegen en cultuur waarbij kwaliteit, veiligheid en toegankelijkheid geregeld is	✔	✔						✔		✔					
Een sterke verbinding tussen sport, bewegen en cultuur met andere domeinen en programma's (onderwijs, gezondheid, zorg, welzijn en sociale zaken/armoede & schulden)	✔	✔						✔	✔	✔			✔		

8. Toestemming gebruik informatie

☐ De gemeente geeft toestemming voor gebruik van de informatie uit het plan van aanpak voor de evaluatie van de landelijke samenwerkingsafspraken en de monitoring en doorontwikkeling van landelijk beleid.

9. Ondertekening

Het plan van aanpak dient ondertekend te worden door ten minste één wethouder.

Naam wethouder:

8. Ondertekening en toestemming

8. Toestemming gebruik informatie
De gemeente geeft toestemming voor gebruik van de informatie uit het plan van aanpak voor de evaluatie van de landelijke samenwerkingsafspraken en de monitoring en doorontwikkeling van landelijk beleid.
9. Ondertekening
Het plan van aanpak dient ondertekend te worden door ten minste één wethouder.

Door het ondertekenen van dit stuk geeft de gemeente Krimpenerwaard toestemming voor het gebruik van de informatie uit het plan van aanpak voor de evaluatie van de landelijke samenwerkingsafspraken en de monitoring en doorontwikkeling van landelijk beleid.

Naam wethouder:

Datum van ondertekening:

Handtekening: